Ч. 125 (919) Львів, четвер 6. червня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3)

Професор Гетш про Україну.

Професор берлїнського університету і тамошної воєнної академії д-р Отто Гетш помістив у віденській „Neue Freie Presse“ статю під заголовком: „Осередні держави а] Україна“. Виводи сего ученого дуже замітні і на них повинні звернути ува[гу] наші закордонні братя — так сі, що стоять тепер при державній кермі, як і всі українські партії, що стоять до тепер в опозиції до гетьманського правительства. Виводи сі тим замітнійші, що проф Гетш дуже добрий знавець російських і українських відносин. Замітити треба, що проф. Гетш все заступав думку союза Німеччини з великою, консервативною Росією.

Проф. Гетш зачинає свою річ від самого утвореня Центр. Ради і переходить по черзї цілу еволюцію, що її доконала Україна від автономізму через федералїзм до самостійности. Останній переворот не був несподіванкою для проф. Гетша. Він пише:

„На Україні панували прецінь „анархія, голод, земельна революція і експеріментуючий, дїлетанський соціялїзм. В тім хаосї мало ся будувати цїлком нову державу, а не було ніякого політичного апарату з давнійших часів. Противно, впливові на Україні національности — Великороси і Поляки — поборювали творців нової независимої держави. Трудности при будові сеї держави були отже так великі, що тяжко було би з ними справитись навіть досвідним політикам, а не то молодим українським соціялїстам“.

Сі молоді ідеольоґи — виводить проф. Гетш — положили підвалини під будову української держави через свою працю в Центральній Раді. Українська держава мала бути в федерації з иншими републиками, які повстали на звалищах давної Росії. Доперва під впливом большевицької небезпеки і війни між большевицькою Росією і Україною розвинула ся ідея про цїлковиту независимість України яка найшла вислів в четвертім універсалї Центральної Ради і яку проголошено і признано осередними державами на берестейській мировій конференції. Осередні держави дали поміч Україні, однак догетьманське правительство не вміло скористати з сеї помочи. Воно дальше стояло при експеріментах зі соціялїзацією землї, а експерименти сї дивно були подібні до большевицької соціялїзації, яку в своїх декретах проголосив Ленін. Се поступоване Центральної Ради викликало реакцію зі сторони більших українських і неукраїнських земельних власників та богатшого українського селянства і вони спільними силами (має ся розуміти при помочи німецької військової сили) повалили Центральну Раду і проголосили гетьманщину.

Гетьману Скоропадському припало в удїлї творити дальше независиму українську державу Трудности при будові сеї держави, а передовсім розвязка земельного питаня, з якою не могла опоратись Центральна Рада, не перестали істнувати зі заведенем гетьманщини Трудности сї може ще скомплїкували ся. Як з одної сторони загал українського селянства противний є соціялїзації землї і твердо стоїть при приватній власности на землю, так знов сей загал хоче і мусить дістати на власність як найбільше сеї землї:

на Україні мусить ся перевести земельну реформу.

Реформа ся мусить бути переведена скоро, в величезних розмірах і глибоко і засадничо мусить вона посягнути на велику земельну посілість. Се є загальним бажанем українського селянства так біднійшого як і богатшого і як воно не сповнить ся, або сповнить ся лиш в незначній мірі, тодї прийде на Україні знов до аґрарної революції. Чи справить ся з такою земельною реформою гетьманське правительство, що складає ся по більшій части з представників великої земельної власности, покаже се будучність“.

Так пише проф. Гетш. Нові правителї України повинні добре прислухатись до уваг німецького ученого і доложити всіх сил, щоби як найскорше і далекосягло перевести земельну реформу. Се [з]кр[іп]ить певне о много краще лад на Україні чим творене якогось середновічного [...].

Проф. Гетш [...] переконанями є більше зближений до російської орієнтації, а його досліди більше дотикали Росії, як цїлости і лиш в незначній мірі мав він інтерес для українського питаня. Се є впрочім недостаток майже всіх Німців. Тому дальші його міркованя на тему відносин України до Великоросії не завсїгди відповідають реальній дійсности. І так твердить проф. Гетш, що Україна господарсько сильно звязана є з північчю. Се як раз противить ся сему, о чім так пречисто заявив теперішний укр. міністер скарбу, кадет Ржепецький — в своїй проґрамовій бесїдї на зїздї промисловців України, а саме, що всї господарчі, промислові, торговельні і фінансові причини змушують Україну відділити ся від Росії, бо в звязи з Росією Україна погибне. Сего погляду є також гетьман Скоропадський, міністер Лизогуб і Дорошенко і т. д.

Проф Гетш і сам не вірить, щоби в найблизшій будучині могла Україна получитись з Росією, бо сего не хотять навіть українські кадети, ані большевицька Росія, бо вона боїть ся, щоби реакція з України не заволїклась до Росії.

Ще менше, чим господарські мотиви промовляють за злукою України з Росією національні відносини. Проф. Гетш пише, що національне чувство Українців „мало розвинене“, що в послїдних віках Україна „мало проявила волї і сил до самостійного житя“, що українська інтеліґенція і посідаючі верстви „зросійщили ся“, що навіть сам гетьман Скоропадський був російським ґенералом. Докази ті не можуть удержати ся перед фактами реального житя Проф. Гетш не узглядняв ту цїлої Хмельниччини і Мазепинщини, проминув мимоходом русіфікаторську роботу царської Росії, не вдумав ся в психольоґію самого гетьмана Скоропадського амбітного потомка старого українського гетьманського роду, недоцінив також належито діяльности і сили давної Центральної Ради і Українських партій, які властиво були творцями української держави, та не здав собі належито справи великого національного підему цїлого українського народа за часів революції в 1905 р. і теперішного розмаху української національної ідеї.

Саме національна ідея Українців розсадила й зруйнувала давню російську армію. Начальний вожд російської армії Криленко, як виповідав війну Україні, то за головний мотив подав, що з Україною воює він тому, бо Українці розбили єдність російської армії. Німці добре про се знали і використали, а тепер проф. Гетш говорить про „національну несвідомість українських мас народа“.

Та все таки проф Гетш має слушність, коли каже, що ті верстви, які бажають Україні державної независимости,

мусять нині показати свою державно-творчу силу.

Голос проф. Гетша повинен бути „memento“ м для українських партій.

Вкінци проф. Гетш каже, що найважнійшою справою для осередних держав в українськім питаню є видістати з України як найбільше середників живности. Сего року буде можна дістати лише частину з істнуючих припасів, а на слїдуючий рік з причини неполагодженя земельної реформи, аґрарного неладу і необсїву значних просторів землї також буде можна дістати тільки середників живности, скільки сподївано ся. Та треба замітити, що сему винні самі Німці через своє вмішане ся в українські земельні справи. І після думки проф Гетша військове вмішане ся Німців у внутрішні українські справи не зєднає там для них приязних чувств.

З України.

Арештованя на Україні.

(Урядове повідомлене).

Київ (УТА). — Останніми часами надзвичайно поширила ся аґітація, що хоче викликати в суспільности занепокоєнє й посіяти в нїй підозрінє, ніби-то укр. уряд цїлком байдуже ставить ся до зроблених останніми часами арештів й ніби-то богато осіб арештують виключно за те, що вони були переконаними укр. діячами.

Укр уряд на перекір сим злочинним чуткам, що розповсюднюють ся, весь час був заклопотаний тим, щоби твердо проводити в житє ідею непохитної боротьби як проти розкраденя народних средств під виглядом полїтичних потреб, так з ріжними виступами, отверто направленими проти влади гетьмана і уряду, та маючими на цїли викликати народні заколоти і знову одурити довірчиві маси брехливими обіцянками, а таким чином повернути нас до анархічних порядків недавного минулого і відхилити Україну від того єдиного тепер шляху, який веде до зміцненя її державної самостійности, спокою та просвітаня

Але твердо переводячи назначену необхідну боротьбу, уряд в той же час завжди дивив ся на зарядженї арешти, як на тимчасовий захід, обсяг якого неминуче мусить

скоротити ся, в міру наступлення більш спокійних умов державного житя, і був заклопотаний можливо швидким направленєм належного розбору всїх наново повставших справ. Він давно поставив на чергу се пекуче питанє й 28-го сього травня засїданє Ради міністрів одноголосно затвердило низку заходів, завдяки котрим справи про арештованих мусять швидко рушити вперед, в якому-б порядкови та якою владою не були-б зроблені арешти.

Ще більш зломисною та брехливою являеть ся друга з висше згаданих чуток.

Хоч справді арешти неминучі при енергічній боротьбі з анархією та отвертим протидїланєм владі, можливі окремі помилки, навіть окремі зловживаня на місцях, але нїколи по волї укр. уряду нї один чоловік не був й не міг бути заарештованим тільки за те, що він Українець та український громадський діяч.

Уряд державної і самостійної України, очевидно не міг йти шляхом переслїдування тих ідей, які звязані з його державним істнованєм. Але він не міг бути та не буде бездїльним в тих випадках, коли має перед собою злочинну агітацію і злочинні вчинки, чим би сї вчинки не покривались, бо становище Українця, тим більше укр. громадянського діяча, не увільняє нікого від найпершого державного обовязку скорити ся законам та визнати власти, що опирають ся на сї закони.

Крім щирих переконаних українських патріотів є инші люди; під машкарою українства можуть крити ся анархісти, большевики, богато з тих, хто під маркою укр. патріотизму бажає переслїдувати особисту корисну мету і вести Україну до нових бід та потрясень. Сего уряд не потерпить і свій обовязок стояти на сторожі порядку та державного спокою України він виконає твердо й неухильно.

Яковлєв остає послом у Відни.

Віденъ, 4-го червня. Перед кореспондентом ґазети „Az Ujsak“ заперечив укр посол у Відни Яковлєв, будьто його відкликано. Се не відповідає правдї. Він виїзджає справді в службовій місії до Києва, але лише за сим, щоби поінформувати укр. правительство про біжучі справи, а головно про справу ратифікації мира Австро-Угорщиною. — Яковлєв сподіє ся, що мир буде ратифікований на другий тиждень. В справі евакуованих і інтернованих в Австрії укр. ґорожан прийшло до згоди. Горожани сї будуть могли вернути назад домів, о скілька мають средства на подорож. Ведуть ся наради також що до повороту сих горожан, які не мають потрібних средств до подорожи.

До українсько-російських переговорів.

Київ, 4-го червня. Спірну справу про визначенє демаркаційної лїнії передано мішаній комісії. Трудности в мирових переговорах становить домаганє української делеґації, щоби повертаючі з Росії українські горожани могли забрати зі собою все своє добро. Сему противить ся рос. делеґація.

Білоруська делеґація в Київі.

Оноді явилась у Д. Дорошенка білоруська делеґація, в якої склад входить А. І. Цвіткевич та Н. Довнар-Запольський і мала з ним довгу розмову про форму свойого виступу на мировій конференції та про укр.-білоруську державну границю. Міністер обіцяв підняти сї питаня на найблизшому засїданю ради міністрів.

Разом з тим білоруська делеґація була у голова російської мирової делеґації д. Раковського і передала йому ноту про проголошенє самостійної білоруської народньої републики і про необхідність признаня її совітською владою. Нота ся є потвердженєм радіотелеграми з 18-го цвітня сего року, яка подрібно описує останні події на Білоруси. Разом з тим вона являеть ся актом про білоруську самостійність і кінчить ся пропозицією совітській владі увійти в переговори з Білорусю що до державних границь, торговельних та инших відносин.

Голова совітської делеґації, не маючи уповноваженя на вирішенє сих питань, звернув ся телефонїчно до совіту народних комісарів по вказівки.

Україна і Румунія.

Дня 30-го мая явили ся у управляючого міністерством заграничних дїл Д Дорошенка комісар румунського правительства полк. ген. штабу М. Тодіческу і його секретар Моpаріо-Андрієвич, щоби порозумітись з укр. урядом що до військового та залізно-дорожного майна, яке лишилось в пограничних місцевостях, а також щоби встановити торговельні взаємини.

В справі страйку в міністерствах.

Головний комітет партії с.-ф-ів, обміркувавши конфлїкт між співробітниками міністерств та міністрами, а особливо з мін. Колокольцовим, виніс резолюцію протесту проти тої міністерської політики, яка викликає конфлїкти і веде до їх заостреня. Разом з тим комітет партії признав, що хоч співробітники міністерств були до останньої міри роздратовані поведенєм своїх начальників, але не слїд було братв ся такого способу боротьби, як страйк, бо в теперішних політичних умовах сей спосіб доводить ся признати невідповідним.

О долю „здобутої“ Німцями фльоти.

Дня 29-го мая у нім. посла бар. Мумма відбула ся нарада про долю чорноморської фльоти. В нараді брали участь: посол Мум, управляючий міністерством заграничних дїл Д. Дорошенко та товариш міністра загр. дїл Палтов. Хоть з наради не винесено ніякої постанови, то всеж таки є се доказом, що укр правительство робить заходи о відзисканє забраної Німцями чорноморської фльоти і що Німцї не дуже вірять в те, що вони ту фльоту „здобули“.

Доля юго-восточного Союза.

„Юго-восточний Союз“, у який входили: Донщина, Кубань, Астраханщина та инші землї південно-східної Росії, давно розпав ся. Члени кубанської делеґації в Київі розповіли, що загальний розклад, большевицька навала та инші некорисні обставини привели до того, що більшість членів Союза проголосила для себе незалежність від Росії або від Союза.

Поєднане українських партій.

„Нова Рада“ з 31-го мая доносить, що серед укр. соціялістів-федералістів та трудовиків виринула думка про обєднанє сих двох партій. З порученя комітетів обох партій склала ся комісія, яка має виробити умови сполученя партій.

Татарське правительство на Криму.

Президентом Криму вибрано Шефр Шайдемета Кримське правительство складає ся з 38 міністрів і президента міністрів.

З руху українського жіноцтва.

На зїзді Союза Українських жінок, який відбув ся дня 20 мая принято слїдуючі резолюції:

1) Союз Українок заохотить жіноцтво окремою відозвою в часописях до участи в курсах організаторів улаждуваних Сільським Господарем в днях від 10—15 червня.

2) Подбає в найкоротшім часї, ще перед вакаціями о уладженє інформаційних викладів для учениць семінарія, ґімназий і університету в цїли удїлена вказівок в справі організації селянства.

3) Союз Українок займе ся уміщуванєм в пресі статий про жіночі справи.

4) С. У. постарає ся о вибір референтів зі Львова та міст провінціональних до висилки по своїх філіях в цїли ожевлення її дїяльности

5) Українське жіноцтво домагає ся, щоби всї умови берестейського мира були в рівній мірі зберігані всїми державами, що його заключили, й щоби мир був як найскорше ратифікований осередними державами. Проти економічного й господарського безглядного визискування України ...

заклaдає українське жіноцтво рішучий протест.

В минувшім адміністраційнім році Союз укр. жінок був подїлений на 4 секції:

1-а Секція (рел.-гуманітарна) занялась убогими Українцями міста Львова й надїляє їх сталими запомогами з фондів, придбаних з церковних збірок. Секція веде бюро кореспонденційне для полонених жовнірів.

2-га Секція (просв.-шкільна) проваджть курси укр мови для неграмотних, для укр. дітий польських шкіл, курс німецької мови для дївчат і уладжувала дїточі забави для укр. дітий польських шкіл в цїли розбудження національної свідомости.

3-та Секція (робітн.-пром.) в злуцї з тов. „Труд“ отворила робітню для шитя одежі для населення окупованих областий.

4-та Секція (госп.-торг.) впровадила в житє Спілку споживчо господарську і отворила молочарню і чайню при вулиці Бляхарській.

Крім того С. У. робив заходи в цїли зорґанізованя провінції і впроваджує в житє свої філії: в Золочеві Надвірній, Миколаєві над Днїстром, і кружки в Кросценку, Рожанці нижній і Східниці. З давних філій просперують: в Перемишлї і Яворові.

На зїзді вибрано слїдуючу нову управу: Голова п Макарушкова, містоголова п. Курівцева, секретарка п. Студинська Ір., касієрка п. Баранова, голова 1-шої Секції п. Лицинякова. 2-гої Секції п. Коренцева, 3-тої Секції п. Морозова, 4-тої Секції п. Косевичева — Заступниці Видїлових: пп. Лежогубська Ірина, Савицька і Трушева. — Комісія контрольна: пп Літинська, Олесницька і Козакова.

На нашу думку Союз укр. жіноцтва мусить утворити у себе організаційну секцію. Задачею сеї секції має бути переведенє організації нашого жіноцтва для публичної національної роботи в цїлім краю. Наші пані і панночки на провінції повинні приняти живу участь в публичнім житю, а передовсїм мусять вони попрацювати на полі просвітно-культурнім. Співпраця наших пань пожадана тепер при обновленю Шкільного краєвого Союза „Рідна Школа“, а передовсїм при збірці гроший на „Рідну Школу“. В сїй справі мусить жіночий Союз порозуміти ся з комітетом, якому поручено привернути до житя нашу упавшу шкільну організацію „Рідну Школу“.

Народна реквізиція інтеліґентного жіночого труду не смїє лишити ся пустою фразою.

На західнім фронтї.

Берлін, 4. червня. На полудневий захід від міста Соасон і північний захід від Марни посунулись Німцї незначно в перед. Протиприступи Французів по обох боках ріки Урк відбито з великими для них стратами. За день попало кілька тисяч Французів в полон. У Франції і Анґлії панує неспокій, незадоволенє з Клемансо і начального вожда французько-анґлійських військ Фоша. Французькі посли зажадають в четвер в парляменті пояснень о воєннім положеню, тим більше, що Німцї віддалені від Парижа всего на 68 кільометрів. Париж обстрілюе ся з далекосяглих німецьких гармат

Сінфайнери і націоналісти.

Донесеня з Льондону говорять про розлім між сінфайнерами а націоналістами. На дїлї се неправда. Арештованє сінфайнерів анґлійським правительством зовсїм не мало впливу на відносини між ними а націоналістами

Борба проти полуд. Славян.

Полудневославянська аґітація, збентежила правлячі круги Відня і Будапешту. Щоби запобігти погіршеню відносин, візвано до Відня і Будапешту бана Міґальовіча, де зобовязано його підняти борбу з полудново-славянською аґітацією. Та дотеперішні зарядженя хорватського правительства не вдоволили Відня і Будапешту.

Длятого візвано до Відня міністра для Хорватії Ункельгайсера, як знавця Хорватії, Боснии і полудневого сходу монархії і поручено йому положити конець полудново-славянському рухови...

З закавказької републики.

По большевицькій революції (27. жовтня 1917) постановили тодішні збори представників Закавказя, на засіданю з 29. жовтня, не признати большевицького центрального правительства, але взяти участь в будучій російській конституанті. Рівночасно рішено утворити окреме самостійне правительство і в будучині вступити в федеративну звязь з російською републикою. Колиж большевики розігнали конституанту, Закавказе утворило справді своє правительство і зірвало всякі зносини з Росією. Вибраних до російської конституанти послів скликано як „закавказький сойм“ і проголошено незалежність Закавказя. Дня 8. лютого 1918 утворено міністерство під проводом Ґереч-Коріса. Формальне проголошене незалежности Закавказя наступило 19 цвітня с. р. Туречина признала зараз ту незалежність.

Закавказе замешкують Татари, Вірмени і Грузини. Склад сойму такий: Меншевиків, (Грузинів) 37, мусаватістів (Татар) 33, з партії Дашнак (Вірмен) 31, федералістів (Грузин) 2, національ-демократ (Грузин) 1, російський кадет 1, сполучених магомеданських демократів 6 і соціяльних революціонерів 4.

Більшість парляментарних партій є прихильно настроєна до осередних держав. Большевизм не має на Закавказю прихильників.

Воєнний стан в Москві.

Москва, 4 червня. Ленін завів в Москві воєнний стан і покликав під збрую 12 річників революційної людности. В відозві Леніна говорить ся, що революції грозить небезпека від голоду і реакції, котра хоче використати тяжке положене з виживленем населеня для поваленя большевицького устрою в Росії.

Підмоги для цивільних інвалідів.

Війна спричинила много окалічень цивільних осіб, котрі не брали участи в воєнних операціях. Сим „цивільним інвалідам“, членам їх родин і особам позісталим по них признає закон з дня 31. XII. 1917. Взд. ч 525. право до підмоги з державного фонду під услівєм посвідченя убожества, австрійського горожанства і зменшеня спосібности зарібкованя що найменше о 20 прц.

До сего закона видало Міністерство народної опіки виконуючий розпорядок з дня 23. II. 1918. Взд. ч. 79. Після § 6. сего розпорядку висота місячних підмог виносить 30—60 кор. залежно від степеня неспосібности до праці і від місця замешканя. Після §. 7. сего розпорядку одержують таку саму підмогу в кождім разі жена і правесні діти, а також инші члени родини, о скілько жили з „цивільним інвалідом“ у спільнім домовім господарстві безпосередно перед його ушкодженем Члени родини, що одержували від інваліда, не живучи з ним разом, підмоги в формі датків, можуть дістати також підмогу, однак не висшу, як жена і діти інваліда.

Особам позісталим по „цивільних інвалідах“ уділяє ся підмоги в тій висоті, яка належить членам родини на случай цілковитої неспосібности цивільного інваліда до праці.

Підмогу признає ц. к. намісництво у Львові. Зголошеня треба вносити до приналежних старосте на приписаних формулярах, котрі видають на жадане староства. Зголошене може внести сам ушкоджений інвалід, член його родини, або особа позістала по нім — зглядно в їх імени заступник, опікун, куратор, уряд громадський місця побуту, бюра помочи о публичнім характері, товариства загальної помочи, або товариства заводові, до яких належав інвалід перед ушкодженем. Зголошене має бути поперте свідоцтвом убожества, виставленим через властивого начальника громади і пароха, доказом австр. горожанства, (приналежности) і неспосібности (чи зменшеної спосібности) до праці.

Поминальне Богослужене

за упокій души бл. п.

Володимира Гребеняка

студента IV. р. філ. котрий поляг в бою дня 7. червня 1915 р. в Слобідці, відбудеть ся в пятницю дня 7. червня, 1918 р., о 8. годині рано в церкві Успенія Пресвятої Богородиці.

На се Богослужене просять всіх Приятелів і Знакомих — Родина.

НОВИНКИ.

— **Становище української преси до подій на Україні.** З приводу нашої новинки про становище галицько-української преси що-до подій на Україні, яке було предметом дискусії на останнім засіданю Народного Комітету, оголосила Президія Народного Комітету офіціяльний комунікат, який лише стверджує те, що ми писали в „Українськім Слові“, а іменно що: 1) крайно-неґативне становище „Діла“ до факту гетьманської влади стрінулось на Нар. Комітеті з критикою — і 2) що се становище одобрено лише в тім напрямі, о скілько воно зверталось проти нарушуваня суверенности України через инші держави. Що так було, а не инакше, стверджує вже сама дуже крута стилїзація офіц. комунікату президії Нар Комітету по рецепті: „на двоє баба ворожила“. Правда і те, що про становище „Укр. Слова“ не було на Нар. Комітеті мови, найліпший доказ, що воно не викликує невдоволеня! — але інструкції для преси, ухвалені на основі сформулованя, поданого пп. д-ром Цегельським і д-ром Костем Левицьким, покривають ся фактично з дотеперішним становищем „Укр. Слова“. Треба справді висловити не аби яке здивоване, що президія Нар. Комітету забрала тут голос — очевидно „ut aliquot fecisse videatur“. Сеж факт, що крайно не політичне становище „Діла“ у справі внутр. положеня на Укр. не знаходить признаня у загалу, а так само є воно майже ізольоване в українських політичних кругах. Поминувши відмінне становище „Українського Слова“, вкажемо лиш на те, що так президія „Української Парляментарної Репрезентації“, як також — що нам позитивно звісно — голова „Народного Комітету“, підписаний під комунікатом д-р Кость Левицький, не поділяють нервозної тактики „Діла“. Не поділяє її, як знаємо рівнож позитивно, начальний редактор „Діла“ д-р Василь Панейко, який під сю пору пробуває на відпустці і зі Швайцарії уважав потрібним звернути кому треба увагу на загонисту тактику „Діла“. Впрочім — по що далеко шукати? В „Свободі“, офіціяльнім орґані Народного Комітету, за яку відповідає підписаний під комунікатом др Степан Баран в числі з дня 5. червня с. р., у вступній статї, підписаній ініціялом В., говорить ся про зміну курсу на Україні в українськім національнім напрямі, про „потребу порозуміня з Німечиною“ і про „нові відрадні вісти з України“. Про самого-ж гетьмана, якого „Діло“ вилаяло враз з його предками „зрадником“, кажеть ся, що се „людина особисто доброї волі“. Супроти сего всего останній комунікат Президії Нар. Комітету є лиш малодушним потуранем упорови деяких осіб, що не хотять признати ся до помилки. При тій нагоді пригадуємо, що ми нераз вже мали нагоду ствердити, що комунікати з засідань Нар. Комітету, які появляють ся в „Ділі“ — є тенденційно зредаґовані.

— **З учительського руху.** Львівський окружний відділ „Взаїмної помочи“ відбув сходини 2. червня. На засідане явилось 61 членів. На порядку дневнім стояла справа матеріяльного положеня учительства, як краєвого так і приватного; справа дальшої орґанізації у відділі, а вкінци обговорювано заходи в ціли нового введнаня приділу шкіри і матерій. Реферат про перші дві справи виголосив тов. Стронський. По оживленій дискусії Збір приняв до відома заходи Гол. Управи дотично матеріяльного забезпеченя краєвого учительства, з директивою до евентуального переведеня учительського страйку. В справі забезпеченя приватного учительства шкіл У. П. Т. вибрано комітет, котрий поробить усї стараня в тій справі. До комітету входить двох членів виділу відділу окр., управителі-(тельки) шкіл та голови кружків У. П. Т. у Львові. Перша нарада комітету відбудесь в неділю 9. с. м. В звязку з матеріяльним забезпеченем учительства шкіл У. П. Т. ухвалено віднестись до Головної Управи „Взп.“, щоби вона внесла до тов. „Просвіта“ представлене до виданя відозви до читалень „Просвіти“ в ціли збірки фондів на Рідну школу, на руки У. П. Т. та безвинно пропаґувала збірки на ту ціль через пресу. Дотично орґанізації сконстатовано, що вже не богато учительства у львівськім повіті ходить „люзом“ та рішено способи, як його до орґанізації втягнути. Зложено понад 200 К. членських вкладок!

— **Скільки є полудневих Славян враз з Чехами?** Хорвацька преса, обговорюючи останні атаки, вимірені проти державних ідей полудневих Славян, звертає увагу, що сих останних начислила найновійша статистика майже 12 міліонів. Хорватів з Сербами є 9 і пів міліона, а Словінців понад півтора міліона. Тому що в національно-політичних питанях Чехи і Словаки ідуть рука в руку з полудневими Славянами, творять ті народи разом табор, що числить майже 22 міліони душ, бо Чехів і Словаків є майже десять міліонів.

— **Українці в судівництві.** Міністер справедливости іменував радниками краєвих судів в їх службових місцях отсих повітових судиїв: Івана Костантиновича в краєвім суді у Львові, Івана Будного в Тернополи, Івана Цурковського в Бережанах; повітових судиїв начальників суду: Стефана Кушніра в Самборі, Володимира de Шіліґ-Сінґалевича в Глинянах, Олександра Хойнацького в Бучачи, Омеляна Карачевського в Чорткові, Осипа Зґуральського в краєвім суді у Львові, Ромуальда Думина в Коломиї, Антона Файґля в Стрию, Антона Лукіяновича в краєвім суді у Львові, Теофіля Карачевського в Ст. Самборі, повітового судию і начальника суду Олександра Тимкевича в Галичи; повітового судию Евгена Барановського в Станиславові.

— **Затрачені метрики.** Богато людий жалує ся, що не можуть дістати в своїх парохіях метрик та родинних витягів, потрібних до одержаня причинків, реклямації і т. п., бо метрикальні книги загибли через пожар і т. п. з причини війни. Інтересовані повинні знати, що віднис (копія) метрикальних книг кождої парохії находять ся в до-

тичній консисторії. Хто потребує метрикального витягу, а книги його парохії загибли, той мусить отже звернутись до архіву митрополитальної консисторії у Львові чи епіск консисторії в Перемишли або Станиславові, посилаючи рівночасно переказом потрібну квоту, на стемплї і таксу за метрик. витяг, чи свідоцтво.

— **Що Німці здобули на західнім фронті?** Від 21. марта до 1. червня полонили Німці на західнім фронті більше як 175.000 жовнірів і більше як 2.000 гармат. Иншого воєнного матеріялу, між ним кілька тисяч скорострілів, годі поки-що обчислити. Здобуто також богаті склади одіжи, амуніції, богато літаків, льокомотив, ваґонів, танків і т. и.

— **Нікчемність польського письмака.** „Ґазета поранна“ приносить таку „дотепну“ новинку: Шевченко Ілія — а не Тарас — російський бранець вкрав на шкоду Е. Островської і т. д... Ось куди доходить безличність польсько-жидівського письмака.

— **За що судити-муть польських леґіонерів?** На судовій розправі в Мармарош Сиготі стане 114 обжалованих польських леґіонерів. Найтяжше обвинені: 1) капітан Ґорецький о злочин проти оружної сили, безправного вибрику, заговору, дезерції, бунту, участя в морді, публичного насильства, далї о злочин крадїжи через видачу польському леґіонови 550.000 К, мундурів і провиянту. 2) Ротмістр Норберт Околович о злочин проти оружної сили, безправного вербунку, заговору, бунту і крадїжи. 3) кс. капелян Юзеф Панась (постійний кореспондент антантофільського „Курєра львовского“, звісний з безчещеня укр. церков на Холмщині) о злочин недозволеного вербунку, заговору і бунту. 4) Майор Володимир Заґурський (вславив ся нелюдяним поведенем з укр. населенем пр. коло Надвірни) о злочин недозволеного вербунку, бунту, публичного насилля й крадїжи. 5) поручник Ґлїнецкий о те саме. Дальше є кількадесять офіцерів, підофіцерів, і леґіонерів обжалованих о дезерцію й крадїж. Розправа відбувати-меть ся на німецькій мові і зачнеть ся невідклично дня 8 с. м.

— **Франки в Росії.** Після донесеня з Петербурґа має завести ся в Росії валюту франкову, причім один рубель має рівнати ся одному франкови.

— **Леґенди про Керенського.** Б. російського премієра Керенського мали большевицькі власти видалити з Москви і Петербурґа, бо він мав кувати протиреволюційні пляни. Розказують, що Керенського бачено в Японії в місті Йокогамі, а потім мав він виїхати до Америки, однак задержано його на пароході в Монтреалю в Канаді.

— **Виміна австро-угорських і сербських полонених.** Від 28. мая до 1. червня радила в Берні конференція заступників австро-угорського і сербського правительства в справі жертв війни. Наради довели до успішного висліду. Підписано договір, який управильняє виміну інвалідів.

— **Воєнна кухня робітнича.** В дни 1 с. м. зістала отворена при істнуючім вже консумі, Воєнна Кухня для робітників працюючих у фабриках Івана Левинського при вул. Потоцького. Цїлию кухнї єсть видаване робітникам, як також їх родинам дешевого а здорового харчу три рази денно. Кухня призначена виключно для робітників, працюючих у фабриках Івана Левинського і їх родин. Кухня обчислена початково на 500 осіб.

Ч. 86.

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 6-го червня 1918.

Нині: 6-го червня: греко-кат. Симеона римо-кат.: Норберта.

Завтра: 7-го червня: греко-кат.: 3-е Об. гол. Івана, римо-кат.: Роберта.

| **Вписи до шкіл У. П. Т.** Пригадує ся, що приватні іспити в школї вправ, виділовій й учительскій семинарії У. П. Т. у Львові (Мохнацького 12.) відбудуть ся в четвер 6. червня від 8. год. рано. Вступні іспити на перший рік учительської семинарії дня 13 і 14 червня від 4 год. пополудни.

| **Загальні Збори** філії товар. „Сільський Господар“ в Бучачи відбудуть ся в суботу 8 червня 1918. о год. 11 перед полуднем з слїдуючим порядком дневним:

1) Звіт з діяльности за час 1914 до кінця 1917.

2) Виклад про відбудову про промислові Спілки.

3) Вибір філіяльної Ради на рік 1918.

4) Вибір відпоручників на Кр. Загальні збори.

5) Внесеня і запити.

До участи в Зборах управнені члени, котрі заплатили вкладки.

За філіяльну Раду:

Ст. Сіяк, голова. І. Косарчин, заступник голови.

| Загальні Збори Тов. св. Ап. Петра відбудуть ся в пятницю 14 червня с. р. о год. 4 пополудни, а евентуально о 5. без огляду на число присутних членів в музею духовної семинарії у Львові з таким порядком нарад: 1. Отворене зборів; 2. Звіт Виділу; 3. Внески в справі розділу запомог; 4. Вибір Виділу; 5. Внески і запити. За Виділ о. І. Рудович, о. Лев Туркевич.

| **З „Народної Гостинниці“.** Відсотки від вкладок від 1. липня обнижуєсь на 4 прц. — Дирекція.

| **Потрібна** сейчас інтелїґентна женщина середних лїт до заряду домом і господарством у старшого священика, жонатого. Зголошеня з поданем близших пояснень і услівий принимає гр. кат. Уряд парохіяльний в Михнівци о. п. Лютовиска. ч. 75

| **До послідних подій в Києві.** Фотоґрафічні знимки жовнярів розоруженої Німцями „синьої дивізії“ можна набути в обох укр. книгарнях у Львові.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Краєвий адвокат

Др Володимир Бачинський

відновив адвокацьку канцелярію

в Підгайцях.

Адвокат

пошукує рутинованого конципієнта. Адреса: „Підгіре“ в Адм. „Укр. Слова.

Адвокат і оборонець

Др Роман Перфецький

веде адвокацьку канцелярію

Львів, ул. Сикстуська ч. 43. 6.

ОГОЛОШЕНЯ.

Кавалїр на зелізничім становищи, навяже знакомість з панною лагідної вдачі до лїт 28. посаг вимаганий, першенство мають з провінції. Згол. до Адмін. „Укр. Слова“ під Правда. 1—2 ч. 84

Філїя Укр. Краєвого Товариства охорони дітий і опіки над молодїжю в Камінці струм. запрошує отсим Вп. членів сього товариства, як також увесь патріотичний загал камінецького повіту на надзвичайні загальні збори, які відбудуть ся дня 17 червня с. р. о год. 4 пополудни у великій салї „Народного Дому“ в Камінці стр. Тому, що на зборах сих має ся рішити дуже важні справи, взиває ся усїх Українців повіта до як найчисленнійшої участи За Виділ О. Хоминська писар, о. П. Казанівський, голова. ч. 80

Ватралик Пеляґію, перебуваючу в Ростові над Доном просить муж Теодор і син Іван, щоби зараз вернула домів до Вишовадки. Теодор Ватралик в Вишовадці п. Кремина. 1—2 ч. 78

Дяка при дочерній церкві в Пищатинцях потребує гр. кат. уряд парохіяльний в Стрілківцях, повіт Борщів. Точнійші услівя при зголошеню. ч. 82

Збиранє середників живности. Поученє для збираня дико ростучих середників живности і лїчничих зїл з календарем на рік 1918. Неілюстрованих 10 штук 2 кор. Одна ілюстрована штука 2 кор., франко) за надісланем належитости до Больфа Ґерстля рабіна, Львів ул. Яховича 6. ч. 76

Професор ґімназійний прийме лекцію на вакації, найрадше в гірській околиці. Зголошеня слати до Адм. „Діла“ під „Професор“. 1—5 ч. 73

Резервові військові конї для селян. Команда ц. і к. кінського шпиталю в Черлянах к. Городка оголошує, що через 14 днів від дня 6. червня с. р. з нагоди ліцитації коний можуть господарі, що предложать посвідку зі староства, дістати військові конї на час лїтний до ужитку. ч. 74

Порожні фляшки, на вино одну і три чверти лїтрові купує в кождій скількости Народна Торговля у Львові Ринок ч. 36. Платимо найвисші цїни 1—6 ч. 70

„Філїя Тов. Сільський Господар“ в Журавні глядає фахової сили до веденя склепу в Журавні мужчини або женщини. Кавція пожадана, платня після умови 1—2 ч. 67

Памятка з Береста!

фотографічні знимки з підписами делеґатів на мировім договорі в Берестю можна купити в обох українських книгарнях по 3 кор.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:		В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб
„ півроку	22·— „	28·—	В Німеччині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакцийній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 12